
ת.ס. אליוט / היום הראשון לצום הפסחא
(Ash Wednesday)

1

כי אינני מקנה לשוב שנית
כי אינני מקנה,
כי אינני מקנה לשוב
בתשוקתי למתנת אדם זו, למרחבים אלו של אדם
איני שואף יותר לשאף אל דברים כאלה
(למה יפרש הנשר הזקן את כנפיו?)
למה לי להתאבל, על
הכח הנעלם של המלכות הרגילה?

כי אינני מקנה לדעת שוב
התפארת הדלה של השעה הנכונה
כי אינני חושב
כי אני יודע שלא אדע
את כח האחד האמיתי בן החלוף
כי אינני יכול לשותת
במקום שם עצים פורחים ואביבים זורמים כי שם
דבר אינו שב

כי אני יודע שזמן תמיד הוא זמן
ומקום הוא תמיד רק מקום
ומה שממש הוא ממש רק פעם
ואך במקום אחד.
אני שמח שדברים הם כמו שהם
ואני מותר על הפנים הברוכות
ומותר על הקול;
כי אינני יכול לקוות לשוב שנית,
על כן אשמח – עלי לבנות דבר מה,
שבו נתן לשמח.
ונתפלל לאלהים שירחם עלינו
ואני מתפלל שאוכל לשכח
ענינים אלו שעם עצמי אני דן בהם יותר מדי,
מסביר יותר מדי.

כי אינני מקנה לשוב שנית
נניח למלים אלו להשיב
כי מה שנעשה לא יעשה שנית
ופסק הדין, שלא יהיה כבד מדי עלינו.

כי כנפים אלו אינן יותר כנפי מעוף
רק שבשבות מכות את האור,
האור שהוא עכשיו זעיר ויבש לגמרי
זעיר יותר ויבש יותר מהרצון;
למד אותנו לדאג ולא לדאג
למד אותנו לשבת דוממים.

התפלל עלינו חוטאים עכשיו ובשעת מותנו,
התפלל עלינו עכשיו ובשעת מותנו.

II

גבירה; שלשה נמרים לבנים רבצו למרגלות עץ ערער,
בצינת היום, מפטמים לשבע
ברגלי, לבי, כבדי ובמה שהיה עצור
בחלל העגל של גלגלתי; ואלהים אמר
התחיינה העצמות האלה, התחיינה
העצמות האלה? וזה שהיה עצור
בעצמות (שיכבר יבשות היו) פצח ואמר:
בשש טוב לבה של גבירה זו
ובשש יפיה ומשום שהיא
יראה את הבתולה בדבקות,
נבהיק בזהר, ואני שהנני בהסתר פנים כאן,
מועיד את מעשי לטמיון ואת אהבתי
לצאצאי המדבר ופרי הדלעת;
זהו מה שמחלים
את מעי, סיבי עיני ואת השירים הלא מעכלים
אשר הנמרים דוחים. הגבירה פורשת
בגלימה לבנה, להרהורים, בגלימה לבנה.
הניחו ללבן העצמות שיכפר על השכחה
אין בן חיים. הגבירה פורשת
בגלימה לבנה, להרהורים, בגלימה לבנה.

הניחו ללבן העצמות שיכפר על השכחה
 אין בן חיים. כשם שאני שכוח
 ואהיה שכוח, כך שוכח הייתי
 בהיותי מסור, מרכז בתכלית; ואלהים אמר
 הנבא אל הרוח, רק אל הרוח כי רק
 הרוח תאזין. והעצמות פצחו ותשרנה
 תחת משא החגב ותאמרנה:

גבירת הדממות
 שקטה ומיסרת
 קרועה ושלמה מכל
 שושנת זכרון
 שושנת שכחה
 סחוטת ומעניקת חיים
 דואגת במנוחה
 השושנה האחת
 היא עתה הגן –
 שם כל האהבות תמות,
 סוף היסורים
 של אהבה נכזבת
 יסורים גדולים יותר
 מאהבה מגשמת;
 סוף האינסוף
 של המסע ללא סוף
 מסקנת כל זה
 נעדר מסקנה
 דבור ללא מלה
 ומלה ללא דבור
 חסד לאם
 למען הגן
 שם כל אהבה תמה.

למרגלות עץ הערער שרו העצמות פזורות ונוצצות;
 שמחות אנו להיות פזורות, רק במעט היטבנו זו לזו;
 למרגלות העץ בצינת היום בברכת החול
 בשכחת עצמן וזולתן, מאחדות
 בדממת המדבר; זו הארץ אשר
 תפילו בגורל; ולא פרוד, או אהדות
 משנים. זו הארץ. היא ירושתנו.

III

בפתול הראשון של המדרגה השנייה
פניתי ואראה למטה
אותה דמות מפתלת על המעקה
מתחת לאדים באור הבאוש
נאבקת בשד המדרגות העוטה
פני מרמה של תקוה ושל יאוש.

בפתול השני של המדרגה השנייה
עזבתם מפתלים, חגים למטה;
לא היו שם פנים יותר; והמדרגה חשוכה היתה
לחה ומחספסת כפיו המנטף של קשיש, חסר תקנה
או כלועו המשנן של כריש רב־שנים.

בפתול הראשון של המדרגה השלישית
חלון חרפים היה מכריס כפרי התאנה
ומעבר לפריחת העזרד ולתמונת מרעה,
הדמות רחבת הגב עטויה בכחל וירק
כשפה את ימות מאי בחליל עתיק.
שיער מתבדר מתוק, שיער חום מעל הפה מתבדר,
לילך ושיער חום;
פזור דעת, מנגינת החליל, עכובים ועקבות של תודעה
מעל למדרגה השלישית,
דוהים; דוהים; כח שמעבר לתקוה וליאוש
מטפס למדרגה השלישית.

אדוני, לא ראוי אני
אדוני, לא ראוי אני

אך דבר נא דבר.

IV

מי פֿסקֶה בינות לסגל והסגל
 מי פֿסקֶה בינות
 לַדְרָגוֹת הַשׁוֹנוֹת שֶׁל גּוֹנֵי יֶרֶק
 מֵהִלְכַת בְּלִבָּן וּבְכַחַל בְּגוֹנֵה שֶׁל מְרִיָּה
 שְׁחָה בַדְּבָרִים בְּטִלִּים,
 בְּנִבְעָרוֹת וּבִידִיעָה שֶׁל יְגוֹן עוֹלָם,
 מִי נָעָה בְקָרֵב הָאֲחֵרִים בְּעוֹדֵם הוֹלְכִים
 מִי אִזְּהִי הַשְּׁפִיעָה כַּח עַל הַמַּעֲיִנוֹת
 וְחִדְשָׁה אֶת מְקוֹרוֹת הַמַּיִם,

הַצָּנֵה אֶת הַסֵּלַע הַצָּחִיחַ וְאֶת הַחוֹל לְמַצָּק עֲשֵׂתָה.
 בְּכַחַל פְּרָחֵי הַגֶּן, כַּחַל בְּגוֹן מְרִיָּה

Sovegna vos

הִנֵּה הֵן הַשָּׁנִים הַפּוֹסְעוֹת בְּתוֹךְ, נוֹשָׂאוֹת
 הַלְּאָה אֶת הַכִּינּוֹרוֹת וְהַחֲלִילִים, מַעֲלוֹת
 מִשְׁהִי הַנֶּעֱה בְזָמֶן, בֵּין שָׁנָה לִיקִיצָה,
 עוֹטָה

קפול אור לבן, כרוך סביבה, קפול,
 השנים החדשות פוסעות, משחזרות
 מבעד לענן דמעות מאיר, השנים משחזרות
 בשיר חדש את החרוז העתיק. גואלים
 את הזמן, גואלים
 את החזיון הלא מפענח שבחלום הנעלה
 בעוד חדיה הקרן משבצי עדיים מושכים עגלת המת המזהבת.

האחות האלמות מצעפת בלבן ובכחל
בין עצי הטקסוס, מאחורי אליל הגן,
שחלילו חסר נשימה, הרכינה ראשה ונתנה האות, אך
הגה לא הוציאה.

אבל המעין זנק מעלה והצפור שרה מטה
גואלים את הזמן, גואלים את החלום,
אות המלה הלא נשמעת, לא נהגית

עד שהרוח תטלטל אף לחישות מן הטקסוס

ואחר זאת, גלותנו.

v

אם המלה האבודה, אבודה היא אם
המלה השחוקה, שחוקה היא,
איננה נהגית, איננה נשמעת;
עודה המלה הלא-נהגית, המלה הלא-נשמעת;
המלה ללא מלה, המלה בתוך
העולם ולמען העולם;
והאור זרח בחשכה
ולנוכח המלה, העולם הלא רגוע סובב עדין
סביב המלה הדוממת.

הו עמי, מה עשיתי לך.

היכן תמצא המלה, היכן המלה
תהדהד? לא פה — אין הדממה מספקת,
לא על הים או על האיים, לא
ביבשת במדבר או בארץ הגשם,

למען ההולכים בחשך
 לעת יום ולעת ליל
 הזמן הנכון והמקום הנכון אינם פה,
 אין מקום של חסד לנמנעים מן הפנים
 לא עת לשמח להולכים ברעש
 וכופרים בקול.

התשא האחות המצעפת תפילה למען
 ההולכים בחשך, הבוחרים בד והמתנגדים לה,
 אלה השסועים בנפש בין עונה לעונה, בין זמן לזמן, בין
 שעה לשעה מלה למלה, כח לכח, למצפים
 בחשך? האם תשא האחות המצעפת תפילה
 למען ילדים בשער,
 שלא יעזבו ולהתפלל אינם יכולים;
 התפללי לאלו הבוחרים והממרים

הו עמי מה עשיתי לה.

התשא האחות המצעפת בין עצי
 הטקסוס השבריריים תפילה למתקלסים בה
 ואחוזי בעתה, שלהכנע אינם יכולים
 מצהירים קבל העולם ומכחישים בינות הסלעים
 במדבר האחרון, בין אחרוני הסלעים הכחלים
 המדבר בתוך הגן, הגן בתוך מדבר –
 הבצורת, יורקים מתוך הפה את זרע התפוח הקמול.

הו עמי.

VI

אף כי אינני מקנה לשוב שנית
 אף כי אינני מקנה
 אף כי אינני מקנה לשוב שנית

בְּהוֹסוּסִים שֶׁבִּין זְכוּיָה לְאֲבֹדָה
בְּמַעֲבָר קֶצֶר זֶה שֶׁהַחֲלוּמוֹת חוֹצִים,
אוֹר דְּמִדּוּמִים חֲצוּי־חֲלוּם, שֶׁבִּין לְדָה וּמּוֹת
(בְּרַכְנֵי אָבִי) אֵף כִּי אֵין בְּרִצּוֹנִי לְרִצּוֹת דְּבָרִים אֱלֹה
מִן הַחֲלוֹן הֶרְחַב לַעֲבֹר חוֹף הַגְּרָנִיט
הַמְּפָרְשִׁים הַלְּבָנִים עֲדִין רוֹחֲפִים אֶל־הֵים, אֶל־הֵים רוֹחֲפִים,
כְּנָפִים לֹא שְׁבוּרוֹת

וְהַלֵּב הָאֲבוּד מִתְמַלֵּא קְשִׁיחוֹת וְשִׁמְחָה
בְּלִילָךְ הָאֲבוּד וּבְקוֹלוֹת הַיָּם הָאֲבוּדִים
וְהַנְּשֵׁמָה הַרְפָּה מִמְהֵרֶת לְמַרְד
עַל שֶׁרְבִיט הַזֶּהָב הַנְּטוּי וְרִיחַ הַיָּם הָאֲבוּד
מִמְהֵר לְהִשִּׁיב
אֶת קְרִיאַת הַשְּׁלוֹ וְאֶת הַחוּפְמִי הַמְּתָרוֹצֵץ
וְהַעֵין הַעֲנֵרֶת בּוֹרֵאת
אֶת הַצּוּרוֹת הַרְיָקוֹת בֵּין שַׁעֲרֵי שְׁנֵהָב
וְרִיחַ מַחֲדָשׁ אֶת טַעְמָה הַמְּלוּחַ שֶׁל הָאֲדָמָה הַחוֹלִית

זֶה זְמַנָּה שֶׁל מְתִיחוֹת בֵּין מִיתָה וְלִידָה
מְקוֹם שֶׁל בְּדִידוֹת, הֵיכָן שֶׁשְׁלֶשֶׁה חֲלוּמוֹת חוֹצִים
בֵּין סְלָעִים כְּחֲלִים
אֵךְ כְּשֶׁהַקּוֹלוֹת נִרְעָדִים מֵעַץ הַטַּקְסוֹס, הַלֵּאָה נִסְחָפִים
הַנַּח לְטַקְסוֹס הָאֲחֵר לִהְיוֹת נִרְעָד וּלְהִשִּׁיב.
אֲחוֹת בְּרוּכָה, אִם קְדוּשָׁה, נִשְׁמַת הַמַּעֲיָן, נִשְׁמַת הַגֵּן
אֵל תִּתִּירֵי לָנוּ לְלַעַג לְעֲצָמָנוּ בְּמַרְמָה
לְמַדִּי אוֹתָנוּ לְדָאָג וְלֹא לְדָאָג
לְמַדִּי אוֹתָנוּ לְשִׁבֵּת דּוּמְמִים
אֲפִילוּ בֵּין סְלָעִים אֱלֹה
שְׁלוּמָנוּ בְּרִצּוֹן הָאֵל
וְאֲפִילוּ בֵּין סְלָעִים אֱלֹה
אֲחוֹת, אִם
וְנִשְׁמַת הַנְּהָר, נִשְׁמַת הַיָּם,
אֵל תִּתִּירֵי לִי שְׁאֲפָרֵד

וְקִרְיָאתִי אֵלֶיךָ תַעֲלֶה.